

Рис. 2 Структура Intra і Extra-торгівлі ЄС-28 в 2013 році.

Поряд з позитивними тенденціями мали місце й певні негативні зрушення. Так за період 2012-2013 років відбувся спад експорту в Індію (- 6,9%), в Росію (- 2,9%), Японію (- 2,8%) і США (- 1,6%).

Загалом підсумовуючи тенденції зовнішньоторговельної діяльності країн ЄС-28 слід відзначити значну її ефективність, яка розкривається в основному постійним профіцитом зведеного платіжного балансу по цих країнах, а диверсифікованість торгівлі на extra і intra – сфери дозволяють не лише оптимізувати ризики але й розширити спектр перспектив розвитку економіки держав, що інтегрувались чи прагнуть інтегруватись в відповідне об'єднання.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Європейської статистики. - [Електронний ресурс].
Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eurostat>.

Галина РОМАНІВ
науковий керівник
к.е.н., доц. Михайлишин Л.І.
ІФННІМ THEU

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В КРАЇНАХ ЄС

Стратегічною метою України проголошено її інтеграцію у Європейський Союз. Перспективи такої інтеграції значною мірою залежать від рівня міжнародної конкурентоспроможності країни та компонентів, які її формують, від наявності / відсутності, а також від характеру структурних змін, обумовлених входженням у європейський економічний простір. Однією з головних передумов прогресивних структурних зрушень в економіці України є розвиток малого бізнесу.

Суб'єкти малого і середнього бізнесу відіграють двояку роль в соціально-економічному розвитку будь-якої держави. Попри суто економічний ефект (виробництво) мають і соціальне значення, оскільки забезпечують процес само зайнятості. В 2013 році в країнах ЄС-28 зареєстровано 21,6 млн. МСП в яких

загальна зайнятість склала 88,8 млн. чоловік, в сукупності цими підприємства згенеровано 3,666 трлн. Євро. Варто також зазначити, що 99 з кожних 100 підприємств є МСП, в яких в кожному другому не більше 3 співробітників, які забезпечують 58 центів в кожен євро доданої вартості.

Рівень ключових показників розвитку МСП в Європі дозволив сконцентрувати в цьому сегменті 28% ВВП EU28. В цілому, частка МСП становить 99,8% від усіх активних підприємств нефінансового бізнес-сектора EU28, 66,8% від загального числа зайнятості та 58,1% від доданої вартості (таблиця 1).

Таблиця 1
Основні показники розвитку МСП EU28 в 2013 році за їх основними показниками

Види підприємств	Мікропідприємства	Малі підприємства	Середні підприємства	МСП разом	Великі підприємства	Загальні
Кількість підприємств						
Кількість	19,969,338	1,378,374	223,648	21,571,360	43,517	21,614,908
%	92.4%	6.4%	1.0%	99.8%	0.2%	100%
Зайнятість						
Кількість	38,629,012	27,353,660	22,860,792	88,843,464	44,053,576	132,897,040
%	29.1%	20.6%	17.2%	66.9%	33.1%	100%
Додана вартість						
Мільйон Євро	1,362,336	1,147,885	1,156,558	3,666,779	2,643,795	6,310,557
%	21.6%	18.2%	18.3%	58.1%	41.9%	100%

Як видно з таблиці Мікро-підприємства склали 92,4% від всіх підприємств EU28 нефінансового бізнес-сектору. Тим не менш, розподіл зайнятості і доданої вартості для трьох груп МСП більш рівні, з мікро-, малі та середні підприємства припадає 43%, 31% і 26% від EU28 малого та середнього бізнесу зайнятості, відповідно, і 37%, 31% і 32% доданої вартості, створеної МСП в EU28 нефінансового бізнес-сектору.

У нефінансовому бізнес-секторі EU28 розвитку МСП провідні ролі займають шість держав великий член (Франція, Німеччина, Італія, Польща, Іспанія і Великобританія) на них припадає майже:

- 66% всіх малих і середніх підприємств (рис. 2.3 (а));
- 74% доданої вартості, створеної МСП (рис. 2.3 (б));
- 69% від загального МСП зайнятості (рис. 2.3 (в)).

Частка мікро МСП у загальній кількості підприємств малого та середнього бізнесу в межах від 82% в Німеччині до 96% в Чеській Республіці, Греції та Словаччині. Найбільшого розвитку сфера МСП зазнала в межах тих держав, що відзначаються високим рівнем соціально-економічного розвитку, а отже цей сегмент робить відповідний внесок.

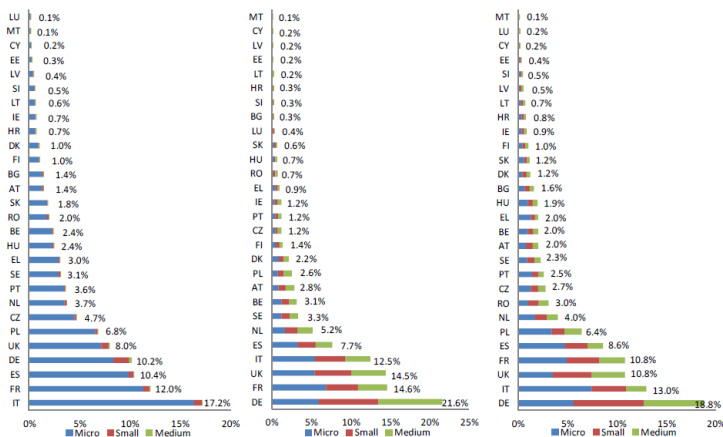

Рис. 1. Покрайнова структура розвитку МСП в ЄС-28 за ключовими показниками.

Аналіз фактів розвитку підприємництва у світі та, особливо, досвід європейських країн дозволяють визначити ряд тенденцій, що склалися за останні десятиліття в розвитку національних систем підприємництва.

Перше: високий рівень соціально-економічного розвитку країни забезпечується високим рівнем конвергенції всіх складових системи національного підприємництва, у якому вектори ефективного розвитку малого та середнього підприємництва задаються і в достатній мірі гарантуються великими підприємствами.

Саме великий, монополістичний та транснаціональний бізнес, діючий в форматі жорсткої глобалізованої конкуренції, генерує необхідний рівень вимог щодо організаційних, техніко-технологічних та виробничих аспектів діяльності малого та середнього підприємництва. Формалізуються такі вимоги через інтеграційні механізми включення суб'єктів МСП до виконання задач національного соціально-економічного розвитку: розвиток субконтрактної системи взаємозв'язків великих підприємств з бізнесом МСП; розширення в системі МСП франчайзингових та лізингових відносин з великим бізнесом; включення МСП у програми науково-технічних розробок та досліджень, що забезпечуються широко розгалуженою системою венчурного фінансування.

Тобто, склалася чітко виражена тенденція інтеграції великого, середнього та малого підприємництва саме у сфері матеріального виробництва, що і є необхідною базою поступової соціально-економічної еволюції цих країн.

Друге: індустріальні та постіндустріальні (знанєві) країни «другого ешелону» країн-лідерів світової економіки забезпечують випереджальні темпи соціально-економічного розвитку в порівнянні з темпами розвитку країн «великої сімки» шляхом впровадження державних програм, акцентованих на перевагах саме малого та середнього підприємництва: Бельгія, Нідерланди,

Швеція, Фінляндія, Норвегія, Ірландія, Тайвань, Сінгапур, Малайзія, Південна Корея. При цьому зберігається загальна тенденція високої інтеграції всіх складових національних систем підприємництва.

Третє: країни, що обрали стратегію «наздогоняючого економічного розвитку», впроваджують програми форсованого розвитку підприємств малої економіки. Проте суттєве відставання показників економічного розвитку в цих країнах при відповідності загальним кількісним параметрам співвідношення частки великих, середніх та малих підприємств у провідних країнах світу в системі підприємництва не відповідає структурним параметрам розподілу суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності. На відміну від постіндустріальних країн, у країнах, що знаходяться в стані трансформації до ринково-конкурентного суспільства, відчутна явна тенденція навантаження на невиробничий сектор як сферу початкового етапу в розвитку МСП.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Європейської статистики. - [Електронний ресурс].
Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eurostat>.

Степан ЗАКАЛЬНИЦЬКИЙ
науковий керівник:
к.е.н., доц. Білецька І.М.
ІФННІМ ТНЕУ

ІНДУСТРІЯ ГОСТИННОСТІ У СТРУКТУРІ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Готельне господарство є основною складовою індустрії гостинності, котра в останні десятиліття демонструє стійкі тенденції до зростання. В умовах кількісного та якісного зростання міжнародного туризму, що сприяє розвитку сфери готельного господарства, актуалізуються питання стандартизації та категоризації підприємств готельного господарства. Питання, пов'язані з класифікацією підприємств готельного господарства, активно висвітлювались у працях багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених, серед яких С. Байлик, І. Бойко, М. Бородіна, В.Головко А. Дурович, Т. Сокол, Х. Роглев, Дж. Боуен, Дж. Мейкенс, Ф. Котлер, Л. Фернандес та інші. Проте, враховуючи динамічність розвитку індустрії гостинності та диференціацію вимог до якості готельного обслуговування, питання категоризації підприємств готельного господарства та систематизації ключових тенденцій у напрямку їх уніфікації потребують подальших досліджень.

Метою даної публікації є визначення, аналіз та систематизація національних особливостей категоризації підприємств готельного господарства у контексті світових тенденцій для розробки їх єдиної уніфікованої класифікації. Незважаючи на потреби сьогодення у формуванні єдиної системи класифікації готелів, вона відсутня. Відомо понад 30 різноманітних систем класифікації. Варто зазначити, що відсутність єдиного